ជំពូកទី៤

បទប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈ

១. ប្រវត្តិនៃច្បាប់

បទបញ្ញត្តច្បាប់ទាក់ទងនឹងការប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈមានគោលបំណងទីមួយការពារបូរណភាពរូបរាងកាយរបស់អ្នករាជការដែលកំពុងអនុវត្តបេសកកម្មរបស់ខ្លួនឲ្យរួចផុតពីការយាយីផងទាំងពួង និង ទីពីរក្នុងគោលបំណងធ្វើឲ្យបេសកកម្មរបស់អ្នករាជការបានសំរេច។ ក្នុងន័យនេះបទល្មើសប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈគ្របដណ្តប់បទល្មើសមួយ គឺបទល្មើសប្រឆាំងលើរូបកាយរបស់អ្នករាជការដែលកំពុងបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួន។ ដូច្នេះ ច្បាប់នេះដាក់ទណ្ឌកម្មលើជនល្មើសណាដែលប្រើអំពើហិង្សា ទៅលើអ្នករាជការ មិនមែនទៅលើការជំទាស់អហិង្សាទៅលើអ្នករាជការទេ។

២. និយមន័យ

មាត្រា ៥០៣ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌប្រទេសកម្ពុជាកំណត់និយមន័យនៃបទប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈ ថាជា៖

> "អំពើប្រឆាំងដោយប្រើការតទល់ដោយហិង្សា នឹងអ្នករាជការសាធារណៈដែលធ្វើសកម្មភាពដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ បញ្ជារបស់អាជ្ញាធរសាធារណៈ ឬសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ"

ការរំលោភលើមាត្រានេះនឹងនាំឲ្យមានការផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី មួយខែទៅបីខែ និងពិន័យជាប្រាក់ពីមួយសែនរៀលទៅប្រាំសែនរៀល។

៣. ធាតុផ្សំនៃបទប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈ

ក. លក្ខខណ្ឌជាមុន ៖ ឋានៈ និង សកម្មភាពរបស់ជនដែលត្រូវរងការប្រឆាំង

ដើម្បីឲ្យអំពើប្រឆាំងមួយអាចផ្តន្ទាទោសបានតាមមាត្រា ៥០៣ កត្តាពិចារណាដំបូងគឺឋានៈរបស់ជនដែលត្រូវប្រឆាំង និង ធាតុនៃសកម្មភាពដែលគេត្រូវចោទថាត្រូវបានប្រឆាំង។ ការពិចារណាដល់ឋានៈរបស់បុគ្គលនេះជាការសំខាន់ ព្រោះបទល្មើសប្រឆាំងអ្នករាជការសាធារណៈមានអនុបទល្មើស (បទល្មើសហិង្សា) នៅជាប់ជាមួយ។ អនុបទល្មើសហិង្សាជាបទល្មើសដែលអនុវត្តទៅលើបុគ្គលទូទៅ មិនមែនសំរាប់អ្នករាជការក្នុងបេសកកម្មទេ។ បើការប្រព្រឹត្តហិង្សាទៅលើបុគ្គលមួយដែលមិនមែនជាអ្នករាជការសាធារណៈ នោះបទល្មើសហិង្សាទូទៅ (មាត្រា ២១៧ ស្តីពីហិង្សាដោយចេតនា) ត្រូវយកមកអនុវត្តវិញ។

ក.១ តើជនណាដែលត្រូវចាត់ទុកថាជាអ្នករាជការសាធារណៈ? ជាទូទៅ អ្នករាជការសាធារណៈ គឺជាបុគ្គលទាំងឡាយណាដែលទទួលបៀវត្សពីរដ្ឋាភិបាល ប៉ុន្តែ មិនមែនបុគ្គលដែលទទួលបៀវត្សពីរដ្ឋាភិបាលសុទ្ធ

តែជាអ្នករាជការទេ ឧទាហរណ៍ បុគ្គលិកជាប់កិច្ចសន្យាជាមួយរដ្ឋាភិបាល។ ហើយបុគ្គលដែលធ្វើការឲ្យអ្នករាជការសំរាប់បេសកកម្មសាធារណៈក៏មិនអាចចាត់ទុកថាជាអ្នករាជការសាធារណៈបានដែរ ឧទាហរណ៍ កម្មករដែលសាលាក្រុងជួលមករុះរើទីលំនៅរបស់សហគមន៍មួយ មិនមែនជាអ្នករាជការសាធារណៈទេ ថ្វីបើពួកគាត់ធ្វើការឲ្យស្ថាប័នសាធារណៈក្តី។ អ្នករាជការសាធារណៈត្រូវបានកំណត់និយមន័យនៅក្នុងមាត្រា ៣០ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។ មាត្រានេះចែងថា៖

១- អ្នករាជការសាធារណៈមានន័យថា៖

ក. បុគ្គលដែលបំរើការងារនៅក្នុងស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ ស្ថាប័ននីតិប្រតិបត្តិ ឬ ស្ថាប័នតុលាការដែលត្រូវបានតែងតាំងដោយលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ទោះជាអចិន្ត្រៃយ៍ ឬ ជាបណ្តោះអាសន្នក្តី ទោះជាបានទទួលឬមិនបានប្រាក់ឈ្នួលក្តី ដោយមិនគិតពីឋានៈ អាយុរបស់បុគ្គលនោះឡើយ។

ខ. បុគ្គលឯទៀត ដែលធ្វើការក្នុងមុខងារសាធារណៈ រួមទាំងទីភ្នាក់ងារសាធារណៈ ឬសហគ្រាសសាធារណៈ ព្រមទាំងស្ថាប័នសាធារណៈដទៃទៀត ដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

២- ពលរដ្ឋទទួលអាណត្តិសាធារណៈដោយការបោះឆ្នោត មានន័យថាជាសមាជិកព្រឹទ្ធសភា រដ្ឋសភា ក្រុមប្រឹក្សារាជធានី ក្រុមប្រឹក្សាខេត្ត ក្រុមប្រឹក្សាក្រុង ក្រុមប្រឹក្សាស្រុក ក្រុមប្រឹក្សាខណ្ឌ និងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ ព្រមទាំងពលរដ្ឋដែលទទួលអាណត្តិសាធារណៈដោយការបោះឆ្នោត ដើម្បីបំពេញមុខងារសាធារណៈដទៃទៀត។

ឧទាហរណ៍នៃអ្នករាជការសាធារណៈមាន នគរបាល, កងអាវុធហត្ថ, មន្ត្រីគយ, ព្រះរាជអាជ្ញា, គ្រូបង្រៀន និងវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់រដ្ឋ ព្រោះអ្នកទាំងនេះត្រូវបានតែងតាំងដោយព្រះរាជក្រឹត្យ អនុក្រឹត្យ ឬប្រកាស។ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំជាអ្នករាជការសាធារណៈដែរ ព្រោះគាត់ជាមន្ត្រីជ្រើសតាំងដោយការបោះឆ្នោត។

ក.២ បំពេញសកម្មភាពរបស់អាជ្ញាធរសាធារណៈ ៖ បទល្មើសប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈ អាចត្រូវផ្តន្ទាទោសបានតែនៅពេលណា បុគ្គលជាអ្នករាជការនោះកំពុងបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួននៅកន្លែងនិងពេលវេលាដែលត្រូវអនុវត្តមុខងារ មិនមែននៅក្រៅម៉ោងធ្វើការរបស់ខ្លួនឡើយ។ សកម្មភាពរបស់អាជ្ញាធរសាធារណៈមាន សកម្មភាពអនុវត្តច្បាប់ (ឧ. ប៉ូលីសចរាចរកំពុងឈរត្រួតចរាចរ, ប៉ូលីសកំពុងតាមចាប់ជនល្មើស), សកម្មភាពអនុវត្តបញ្ជារបស់អាជ្ញាធរសាធារណៈ (ឧ. ប៉ូលីសអនុវត្តបញ្ជាឲ្យរុះរើតវ៉ាន់ចេញពីផ្លូវសាធារណៈ) សកម្មភាពអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ (ឧ. ព្រះរាជអាជ្ញាកំពុងចុះអនុវត្តសាលក្រមតុលាការ)។

ខ. ធាតុផ្សំសត្យានុម័ត៖ ការប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាទៅលើអ្នករាជការ

ដើម្បីកំណត់ធាតុផ្សំសត្យានុម័ត ជនជាប់ចោទត្រូវតែបានប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាលើអ្នករាជការ។ ច្បាប់ខ្មែរមិនបានចែងថាអ្វីទៅដែលចាត់ទុកថាជាអំពើហិង្សា។ មានបទបញ្ញត្តនៅក្នុងផ្នែក ២ ជំពូក ២ នៃមាតិកាទី ២ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌដែលចែងពីអំពើហិង្សា ប៉ុន្តែផ្នែកនេះក៏មិនបានឲ្យនិយមន័យអ្វីទៅដែលជាអំពើហិង្សា ប៉ុន្តែគ្រាន់តែបញ្ជាក់ពីទណ្ឌកម្មដែលត្រូវទទួលពីការប្រព្រឹត្តហិង្សា។

ជាការយល់ទូទៅ ហិង្សាសំដៅដល់ការប្រើកម្លាំងទៅលើរូបបុគ្គលណាម្នាក់ ដូចជាការវាយ ទាត់ធាក់ ការគប់ដុំថ្មទៅលើមនុស្ស។

ដើម្បីចោទប្រកាន់ពីបទប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈ យុត្តិសាស្ត្របារាំងតម្រូវឲ្យចៅក្រមប្រើឆន្ទានុសិទ្ធដើម្បីកំណត់អំពើប្រឆាំងមួយ ជាអំពើហិង្សាឬជាការឈ្លានពាន (Crim. 24 oct. 1984: Bull. crim. No 320)។ បើអំពើប្រឆាំងនោះកើតជាអំពើហិង្សា ឬជាអំពើឈ្លានពាន នោះទើបចាត់ទុកជាបទល្មើសប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការបាន។ នៅក្នុងផ្នែកសំអាងហេតុ បើតុលាការ ខកខានមិនបានកំណត់ ថាអំពើអ្វីខ្លះរបស់ចុងចោទ ដែលបង្កើតបានជាអំពើហិង្សា និងការឈ្លានពានទៅលើអ្នករាជការ នោះសាលក្រម នោះត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ (Crim. 19 déc. 1946: Bull. crim. No 245)។

ក្នុងការឲ្យការណែនាំក្នុងការកំណត់ថាអ្វីជាអំពើហិង្សានោះ យុត្តិសាស្ត្របារាំងមួយទៀតបញ្ជាក់ថា "ការប្រឆាំងដោយហិង្សានឹងជនដែលទទួលអំណាចសាធារណៈត្រូវតែជាអំពើប្រឆាំងសកម្មទល់នឹងអន្តាគមន៍របស់ជនទាំងនោះ៖ ការប្រឆាំងអកម្មតែប៉ុណ្ណោះ និងកម្លាំងគ្មានចលនា[1]មិនមែនជាធាតុផ្សំរបស់បទមជ្ឈិមប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈទេ" (Crim. 1er mars 2006: Bull. crim. No 58; D. 2006. IR 948)។

យុត្តិសាស្ត្របារាំងដទៃទៀតបញ្ជាក់ថាហិង្សាមិនចាំបាច់ដល់ទៅមានការប៉ះទង្គិចដល់រាងកាយទេ ៖

> "បទមជ្ឈិមប្រឆាំងអ្នករាជការសាធារណៈអាចសំគាល់បានដោយអំពើតទល់សកម្មទាំងឡាយណាប្រឆាំងនឹងអន្តរាគមរបស់ភ្នាក់ងារដែលកាន់អំណាចសាធារណៈ ទោះបីគ្មានការប៉ះពាល់ដល់ខ្លួន ប្រាណរបស់ភ្នាក់ងារទាំងនោះក៏ដោយ"។ (Crim.10 nov. 1998: Bull. crim. No 295)

> "បទមជ្ឈិមប្រឆាំងនឹងរាជការសាធារណៈកើតចេញពីអំពើហិង្សាទាំងឡាយណាដែលព្យាយាមរារាំងភ្នាក់ងារអាជ្ញាធរមិនឲ្យសំរេចបេសកកម្មដែលផ្ទុកផ្តាក់ឲ្យខ្លួន។ មិនចាំបាច់មានការវាយតប់រាងដល់កាយទេ" (Montpellier, 24 juin 1904 : DP 1907.1. 309)។

> "គ្រប់គ្រាន់ល្មមគាំទ្រការសំរេចជាបទប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈ សាលដីកាដែលបង្ហាញ ថាការប្រឆាំងរបស់ជនជាប់ចោទទល់នឹងមន្ត្រីសាធារណៈដែលបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន(អាជ្ញាសាលា) អមទៅដោយអំពើហិង្សាដែលមានលក្ខណៈធ្វើឲ្យមន្ត្រីនោះចាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងពីលក្ខណៈនៃការគំរាមកំហែង តែមិនប៉ះពាល់ដល់រាងកាយរបស់មន្ត្រីនោះទេ"។ (Crim.15 mars 1972: Bull. crim. No 106)

ឧទាហរណ៍ខាងលើជាការតទល់សកម្ម។ ឧទាហរណ៍ផ្សេងទៀតនៃការតទល់សកម្មមានដូចជា ការកាន់កាំភ្លើង រួចតំរង់ទៅរកអ្នករាជការ, ការព្យាយាមវាយដណ្តើមរំដោះមនុស្សដែលប៉ូលីសចាប់,ហ្វូងមនុស្សចាប់អ្នករាជការដែលកំពុងបំពេញបេសកកម្មធ្វើលិខិតស្នាម ឬកំណត់ហេតុផ្សេងៗ។

ការតទល់អកម្មមិនអាចចាត់ទុកជាបទប្រឆាំងអ្នករាជការសាធារណៈបានទេ។ ការតទល់អកម្មគឺជាការសំដែងមិនទទួលសកម្មភាពរបស់អ្នករាជការសាធារណៈ តែមិនបានប្រើកម្លាំងទេ។ យុត្តិសាស្ត្របារាំងបានឲ្យឧទាហរណ៍នៃអំពើដូចតទៅនេះ ៖

- មិនព្រមដើរ, ដេកនៅនឹងដី ឬទុកឲ្យភ្នាក់ងារនៃអាជ្ញាធរអូសយកចេញ។ (Crim. 27 juin 1908: Bull. crim. No 272)

[1] Force d'inertie: ការតទល់បែបអកម្មដូចជាការមិនគោរពតាម មិនព្រមធ្វើតាមអ្វីដែលបញ្ជា,ការមិនបញ្ចេញសកម្មភាពឬថាមពល។

- ការគ្រាន់តែលូកដៃទៅរកមន្ត្រីសាធារណៈក្នុងគោលបំណងឆក់យករបស់ដែលមន្ត្រីនេះកាន់ មិនមានលក្ខណៈមួយដែលច្បាប់ចាត់ទុកជាអំពើហិង្សា។ (T. corr. Chalon-sur-Saône, 17 févr. 1950)
- ជនដែលត្រូវចាប់ខ្លួនធ្វើកាយវិការច្រងេងច្រង៉ាងដើម្បីរារាំងមិនឲ្យប៉ូលីសស្ទាបខ្លួន តែមិនបានប៉ះខ្លួនប៉ូលីសទេ។
- ការគ្រាន់តែមិនគោរពបញ្ជា និង ការតទល់អកម្មតែប៉ុណ្ណោះ ឧទាហរណ៍ ដេកនៅនឹងដីដោយគ្មានប្រើហិង្សា ហើយទុកឲ្យភ្នាក់ងាររាជការអូស។ បទល្មើសនេះមិនកើតឡើងទេ កាលណាជនដែលត្រូវចាប់គ្រាន់តែចង់តទល់បែបអកម្ម នៅពេលដែលគាត់ត្រូវបានចាប់ជាប់ឲ្យនៅស្ងៀមមួយកន្លែង ដោយដៃជាប់ខ្នោះគ្មានចេតនាប៉ះពាល់ដល់ខ្លួនប៉ូលីស។

គ. ធាតុផ្សំអត្តនោម័ត

បទល្មើសប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈទាមទារឲ្យមានចេតនាជាក់លាក់ គឺចង់តទល់នឹងអ្នករាជការសាធារណៈ ដែលកំពុងបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ឬបទបញ្ជាអាជ្ញាធរសាធារណៈ ឬសេចក្តីសំរេចរបស់តុលាការ ។ ដូច្នេះ ជនជាប់ចោទត្រូវតែបានដឹងពីអត្តសញ្ញាណរបស់ជនដែលខ្លួនចង់តទល់ថាជាអ្នករាជការសាធារណៈ និងពីសារជាតិនៃអន្តរាគមន៍ឬកិច្ចការដែលជននោះត្រូវអនុវត្ត។ សញ្ញាសំគាល់របស់ជននោះអាចជាឯកសណ្ឋាន ឬ/និងលិខិតបញ្ជាក់បេសកកម្ម។

យុត្តិសាស្ត្របារាំងបញ្ជាក់ថា ហិង្សាទៅលើមន្ត្រីរាជការជាបទល្មើសដាច់ដោយឡែកពីបទប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈ។ យុត្តិសាស្ត្រនោះនិយាយថា ៖

> "ដោយហេតុថាលក្ខណៈរួមដែលជាធាតុផ្សំរបស់បទមជ្ឈិមទាំងពីរស្ថិតលើហិង្សា បទប្រឆាំងនឹង អ្នករាជការសាធារណៈអាចសំគាល់បានដោយសារចេតនាគិតទុកជាមុនរបស់ចារីដើម្បីបង្កើតឧបសគ្គដល់ការអនុវត្តច្បាប់ឬកិច្ចការរបស់អាជ្ញាធរសាធារណៈ ចំណែកឯចារីនៃបទមជ្ឈិមហិង្សាវិញ គ្មានចេតនាអ្វីផ្សេងទៀតក្រៅតែពីវាយខ្លួនប្រាណរបស់អ្នករាជការនោះទេ"។ (T.corr. Nanterre, 29 avr. 1975: Gaz.Pal 1976.1.367)

៤. បន្ទុកភស្តុតាង

ខាងចោទត្រូវបង្ហាញនូវភស្តុតាងដូចជា ៖

ក. ការបំពេញមុខងារសាធារណៈ

អ្នករាជការសាធារណៈត្រូវមានភស្តុតាងបង្ហាញពីបេសកកម្មរបស់ខ្លួន។ មន្ត្រីរាជការដែលធ្វើកិច្ចការដែលគ្មានការអនុញ្ញាតឬ បំពេញការងារដែលមិនស្ថិតក្នុងរង្វង់អាណត្តិរបស់ខ្លួន មិនអាចមានហេតុផលត្រឹមត្រូវដើម្បីគាំទ្រការចោទប្រកាន់បានឡើយ។ ឧទាហរណ៍ មាត្រា ៦៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌចែងថានគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវគោរពវិធាននៃសមត្ថកិច្ចដែនដីដែលបានបញ្ញត្តជាដាច់ខាត បើមិនគោរពទេ កិច្ចទាំងឡាយដែលបំពេញដោយមន្ត្រីនគរបាលនោះត្រូវទុកជាមោឃៈ។ ដូច្នេះ នគរបាលនៃខេត្តកំពង់ស្ពឺមិនអាចមកបំពេញកិច្ច

ការផែកឆេរផ្ទះលើដីខេត្តតាកែវបានទេ។ ម្យ៉ាងទៀត នគរបាលត្រូវតែបង្ហាញដីកាឆែកឆេររបស់តុលាការដល់ជនជាប់ចោទ (មាត្រា ៧០)។

ខ. ការបង្ហាញពីអំពើហិង្សា

ដូចបានអធិប្បាយខាងលើ ហិង្សាជាស្នូលនៃធាតុផ្សំនៃបទល្មើសប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈ។ ខាងចោទត្រូវបង្ហាញភស្តុតាងនៃអំពើហិង្សាដែលជនជាប់ចោទប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន។ ហិង្សានោះជាហិង្សាសកម្ម ដូចបានពិភាក្សាខាងលើ។

៥. មធ្យោបាយការពារ

ក. ការតទល់អកម្ម

ខាងចុងចោទត្រូវបង្ហាញពីការតទល់អកម្ម។ ការតទល់អកម្មជាអំពើដែលមិនយាយីដល់បូរណភាពរាងកាយរបស់អ្នករាជការសាធារណៈ។ឧទាហរណ៍មានដូចជាការគ្រាន់តែមិនធ្វើតាមបញ្ជាតែមិនបានប្រើកម្លាំងតបត។

៦. បញ្ហាខាងនីតិវិធី

ក. បទល្មើសប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈ និង ហិង្សាដោយចេតនា

ដោយសារអំពើហិង្សាបង្កប់នៅក្នុងបទប្រឆាំងអ្នករាជការសាធារណៈ តុលាការមិនអាចសំរេចលើបទល្មើសពីរបានទេ។ បទហិង្សាដោយចេតនាត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ២១៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

ខ. ការប៉ុនប៉ង

ដោយសារបទប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈជាបទមជ្ឈិម ហើយច្បាប់មិនបានចែងពីបទប៉ុនប៉ង ដូច្នេះគ្មានបទល្មើសប៉ុនប៉ងប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈទេ។ ស្ថានទម្ងន់ទោសនៃបទល្មើសនេះ នាំឲ្យមានការផ្តន្ទាទោសអតិបរិមា ១ ឆ្នាំ។

គ. ការញុះញង់

មិនមានបទសមគំនិតប្រឆាំងអ្នករាជការសាធារណៈស្របតាមមាត្រា ២៨ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌទេ ប៉ុន្តែមានបទល្មើសញុះញង់ដោយផ្ទាល់ឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈ (មាត្រា ៥០៥)។ នេះជាប្រភេទបទញុះញង់ដោយផ្ទាល់។ នេះជាការសំខាន់។ ការញុះញង់ដោយផ្ទាល់ឲ្យប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈមានកំរិតទោសតែពី១ថ្ងៃទៅ ១ ខែប៉ុណ្ណោះ តែបើការញុះញង់ឲ្យប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈអាចអនុវត្តបានតាមមាត្រា ២៨ ទោសអាចដល់ទៅ ១ខែ ទៅ៣ខែ។

ឃ. ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

គេមិនដឹងថាតើនៅក្នុងតុលាការកម្ពុជា អ្នករាជការដែលរងគ្រោះដោយបទប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការអាចទាមទារសំណងរដ្ឋប្បវេណីតាមរយៈការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានឬយ៉ាងណាទេ។ នៅប្រទេសបារាំង ដោយសារអ្នករាជការជាបុគ្គលិករបស់រដ្ឋ ហើយដូច្នេះរដ្ឋជានិយោជក រដ្ឋមានកាតព្វកិច្ចជួសជុលការខូចខាតរបស់បុគ្គលិករបស់ខ្លួន ដូច្នេះ បណ្តឹងទាមទារសំណងរដ្ឋប្បវេណីរបស់អ្នករាជការមិនអាចទទួលយកបានទេ[2]។

៧. ករណីគំរូ

សិក្ខាកាមត្រូវផ្តល់ករណីគំរូដែលខ្លួនជួបប្រទះ។

៨. ប្រៀបធៀបជាមួយច្បាប់ប្រទេសដទៃទៀត

បទប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈនៅប្រទេសបារាំងចែកចេញជាកំរិតផ្សេងៗនិងមានកំរិតទោសផ្សេងៗ៖

1) បទប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈធម្មតា
2) បទប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈប្រព្រឹត្តជាក្រុម
3) បទប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈដោយប្រើអាវុធ
4) បទប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈដោយប្រើអាវុធជាក្រុម
5) បទប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈប្រព្រឹត្តដោយជនដែលជាប់ក្នុងការឃុំឃាំង
6) ការញុះញង់ដោយផ្ទាល់ឲ្យប្រព្រឹត្តបទប្រឆាំងនឹងអ្នករាជការសាធារណៈ តាមរយៈការស្រែក, ការធ្វើសុន្ទរកថាសាធារណៈ, សំណេរបិទផ្សាយឬចែកចាយ, ឬមធ្យោបាយផ្សព្វផ្សាយសោតទស្សន៍។

៩. ការប្រៀបធៀបទៅនឹងបទហិង្សា

មាត្រា ២១៧ បទហិង្សាដោយចេតនា

អំពើហិង្សាប្រព្រឹត្តដោយចេតនាទៅលើអ្នកដទៃ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយឆ្នាំ ទៅបីឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ពីរលានទៅប្រាំលានរៀល។

មាត្រា ២២៨ បទហិង្សាស្រាល

អំពើហិង្សាប្រព្រឹត្តទៅលើអ្នកដទៃនូវហិង្សាស្រាល ដែលមិននាំឲ្យមានរបួសទេនោះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ប្រាំពាន់រៀលទៅមួយសែនរៀល។

---

[2] Michèle-Laure Rassat, Droit pénal spécial, Dalloz, 6e édition, p. 1257